

Warszawa, dnia 23.10.2013 r.

Ldz. BM / 70 / 2013

**Sprawozdanie z II spotkania dyskusyjnego
dot. sporządzania projekt planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000:
CZERWONY BÓR PLH200018**

W ramach realizacji projektu POIS.05.03.00-00-186/09 „Opracowanie planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 na obszarze Polski” w dniu 16 października 2013 r. w siedzibie Nadleśnictwa Łomża w Łomży odbyło się drugie spotkanie informacyjno-dyskusyjne Zespołu Lokalnej Współpracy (ZLW) dotyczące opracowania projektu planu zadań ochronnych (PZO) dla obszaru Natura 2000 Czerwony Bór PLH200018.

Celem drugiego spotkania było przedstawienie:

- informacji o dotychczas wykonanych pracach,
- przedmiotów ochrony Natura 2000 wraz z rozpoznaną dotychczas lokalizacją tych przedmiotów,
- oceny stanu przedmiotów ochrony,
- głównych problemów związanych z zagrożeniami przedmiotów ochrony rozpatrywanego obszaru Natura 2000,
- celów działań ochronnych,

W spotkaniu wzięło udział około 31 osób, reprezentujących różne instytucje i podmioty.

Spotkanie rozpoczęło się powitaniem zaproszonych osób przez zastępcę Naczelnika Wydziału Ochrony Przyrody i Obszarów Natura 2000 Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Białymstoku pana Grzegorza Piekarskiego. Następnie głos zabrała pani Małgorzata Bidłasik Koordynator projektu Planu, która przedstawiła program spotkania i zaprosiła uczestników do dyskusji.

Zasadniczą częścią spotkania było omówienie i przedyskutowanie wyników prac terenowych wykonanych przez zespół pod kierunkiem dr Łukasza Chachulskiego. Po przypomnieniu przedmiotów ochrony występujących w opracowywanym obszarze Natura 2000, pan Łukasz Chachulski przedstawił szczegółowe wyniki swoich prac dla każdego przedmiotu ochrony oddzielnie, koncentrując się na ocenie stanu przedmiotów ochrony, istniejących i potencjalnych zagrożeniach oraz celach działań ochronnych. Na spotkaniu zaprezentowana została również mapa występowania typów siedlisk przyrodniczych Natura 2000.

W trakcie prezentacji wyników prac pana Łukasza Chachulskiego zgłaszano uwagi i podejmowano dyskusję, w szczególności o istniejących i potencjalnych zagrożeniach oraz o problemach ochrony obszaru Czerwony Bór.

Pan Łukasz Chachulski rozpoczął dyskusję dotyczącą zagospodarowania terenów borów sosnowych – przekształcenia tzw. płązowin w produktywnie gospodarstwo zrębowe. Poinformował, iż według udostępnionych materiałów przez Nadleśnictwo na omawianych

terenach borów sosnowych pochodzących z naturalnego odnowienia (gdzie pokrycie warstwy drzew sięga 40%) zostały zaplanowane rębnie. Stwierdził, iż w niektórych przypadkach może to stać w konflikcie z ochroną borów chrobotkowych, wrzosowisk czy wydm śródlądowych.

W odpowiedzi pan Adam Pawłowski (RDOŚ w Białymstoku) poinformował o wizji terenowej, w której wzięli udział przedstawiciele RDOŚ w Białymstoku i Nadleśnictwa Łomża. Oceniane były miejsca konfliktowe, czy występują płaty siedlisk przyrodniczych Natura 2000 i czy należałoby zaprzestać bądź ograniczyć zabiegi odnowienia płazowin czy nie.

Pan Dariusz Godlewski (Nadleśniczy Nadleśnictwa Łomża) zadeklarował, iż wyniki tych prac zostaną udostępnione wykonawcom projektu Planu. Ponadto zaproponował współpracę przy ocenie obszarów konfliktowych – płazowin, które w ramach Planu Urządzania Lasu zostały przeznaczone do odnowienia.

Pan Adam Pawłowski podkreślił, iż obszar Natura 2000 Czerwony Bór został utworzony przede wszystkim w celu ochrony siedlisk nieleśnych: wydm śródlądowych z murawami napiaskowymi, suchych wrzosowisk czy jałowczysk.

Podczas omawiania przez pana Łukasza Chachulskiego zagrożeń dla siedliska suche wrzosowiska (4030) uznano, iż *gospodarka leśna, orka i zalesianie* nie jest zagrożeniem istniejącym a jedynie potencjalnym (wspólna decyzja przedstawicieli RDOŚ w Białymstoku, przedstawicieli Nadleśnictwa Łomża i RDLP w Białymstoku). Za zagrożenie potencjalne dla tych siedlisk uznano również *pożary*, które powodują znaczne użyczenie i zmianę struktury gatunkowej.

Pan Łukasz Chachulski podczas omawiania siedliska jałowca pospolitego na wrzosowiskach lub murawach nawapiennych (5130) zadał pytanie czy wszystkie jałowczyska należy utrzymać czy niektóre z nich uznać za fazę sukcesji do boru świeżego?

Pan Adam Pawłowski w odpowiedzi podkreślił, że należałoby rozważyć, które to jest stadium sukcesji i jakie są perspektywy ochrony tego jałowczyska.

Pan Łukasz Chachulski zaproponował aby w przypadku zarośli jałowca pospolitego *gospodarkę leśną, orkę i zalesianie* również uznać za zagrożenie potencjalne, co zostało zaakcentowane przez przedstawicieli RDOŚ w Białymstoku, przedstawicieli Nadleśnictwa Łomża i RDLP w Białymstoku.

Pan Łukasz Chachulski stwierdził, iż istotnym celem ochrony siedliska przyrodniczego 9170 grądu subkontynentalnego jest *dążenie do poprawienia struktury gatunkowej lasów grądowych na terenie rezerwatu Dębowe Góry*. Zaproponował również zapis zadania ochronnego: *usuwanie gatunków obcych, drzew iglastych* ze względu na silną pinetyzację. Podkreślił, iż struktura gatunkowa niższych pięter lasu jest nieprawidłowa, pojawiają się tu gatunki przechodzące z sąsiadujących borów sosnowych. Zaproponowany zapis został zaakceptowany przez przedstawicieli RDOŚ w Białymstoku.

Pan Łukasz Chachulski poinformował, że wskaźnik *naturalność koryta rzeczno i reżim wodny* został oceniony na U1, gdyż brak jest naturalnego przepływu wody spowodowanego działalnością bobrów. Wyjaśnił, iż w wyniku budowy tam, miejscami w lesie łęgowym występują fragmenty olsu, występują rozlewiska. Dlatego też do istotnych zagrożeń istniejących należy zaliczyć spiętrzanie wody w wyniku działalności bobrów, co powoduje wycofywanie się gatunków typowo łęgowych i wchodzenie na to miejsce

gatunków szuwarowych typowych dla olsu. Celem działań ochronnych jest poprawa stosunków wodnych tj. właściwej retencji wody.

Pan Grzegorz Piekarski wyjaśnił, że bór wg Standardowego Formularza Danych ma ocenę populacji D, w związku z czym na terenie obszaru Natura 2000 Czerwony Bór nie jest przedmiotem ochrony. Poinformował, że w celu ochrony lasów łągowych możemy zaproponować działania ochronne polegające na montażu rur w tamach bobrowych.

Pan Dariusz Godlewski podkreślił, że powinniśmy formułować zapisy zadań ochronnych w taki sposób aby były możliwe do zrealizowania i odniosły skutek.

Autor prezentacji, pan Chachulski zaproponował przeniesienie zagrożenia *użytkowanie lasu prowadzące do utrzymania jednowiekowej i jednopiętrowej struktury lasu* z istniejących do potencjalnych co spotkało się ze zgodą przedstawicieli RDOŚ w Białymstoku i przedstawicieli Nadleśnictwa Łomża.

Pan Łukasz Chachulski w celu ochrony siedliska Natura 2000 boru chrobotkowego (91T0) zaproponował naturalne odnowienie sosnowe oraz prześwietlenie drzewostanu. Podkreślił, iż istotne jest określenie lokalizacji tych siedlisk oraz wspólne uzgodnienie sposobu zagospodarowania tych borów.

Następnie zaproponowano wizję terenową dla zainteresowanych uczestników spotkania, obejmującą trzy miejsca, w celu pokazania problemu utraty siedlisk przyrodniczych oraz problemu kwalifikacji tych siedlisk:

1. oddział 33 – zarastające siedliska wydm śródlądowych z murawami napiaskowymi (2330) i jałowca pospolitego (5130),
2. miejsce planowanego lotniska sanitarno-sportowego,
3. oddziały 126, 125, 110 i 111 – miejsca występowania siedlisk przyrodniczych znajdujących się w szeregu sukcesyjnym prowadzącym do powstania boru chrobotkowego.

Na koniec spotkania ustalono termin III spotkania informacyjno – dyskusyjnego, które odbędzie się w siedzibie Nadleśnictwa Łomża w dn. 5 listopada b.r.

Małgorzata Bidlasik

Koordynator Projektu Planu Zadań Ochronnych